

SKOÐUN

Nýjar milliverðlagsreglur og íslenskt atvinnulíf

HARALDUR I. BIRGISSON

HÓLMFRÍÐUR KRISTJÁNSDÓTTIR

SÍMON ÞÓR JÓNSSON

Öllum tengdum aðilum sem eiga í innbyrðis viðskiptum ber að fara eftir umræddum reglum. Annar angí reglnanna felst í svokallaðri skjölunarskyldu. Sú skylda leggst á fyrirtæki þegar þau ná yfir einn milljarð í rekstrartekjum á einu reikningsári eða í heildareignum í upphafi eða lok reikningsárs. Næsta reikningsár á eftir verða slík fyrirtæki skyld til að skrá, eins og segir í lögnum, upplýsingar um eðli og umfang viðskipta við tengda lögaðila, eðli tengsla og grundvöll ákvörðunar milliverðs. Fyrirtæki þurfa að varðveita gögn um þessi viðskipti, skilmála, veltu, eignir og önnur gögn sem kunna að hafa þýðingu við milliverðlagninguna.

Umrædd gögn þurfa jafnframt, eins og segir í lögnum, að sýna fram á verð og skilmála í sambærilegum viðskiptum milli ótengdra aðila eða hvernig verðlagningu er háttáð með tilliti til leiðbeiningarreglna OECD.

... og til fjölbreyttra viðskipta

Umræddar leiðbeiningareglur OECD eru hátt í fjögurhundruð blaðsíður og hafa að geyma ákveðið verklag við ákvörðun verðs í viðskiptum milli tengdra aðila.

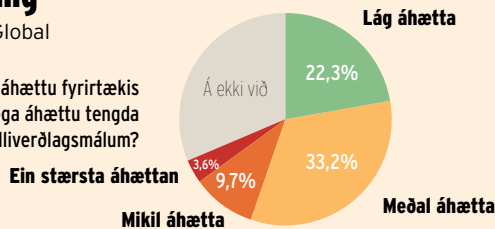
Venjubundið ferli byggir á sam- anburðargreiningu í nju liðum sem felur m.a. í sér greiningu á hagrænum kringumstæðum, viðkomandi atvinnugrein, hlutverki hinna tengdu aðila, eiginleikum vörunnar eða þjónustunnar og starfsstefnu fyrirtækisins. Á grundvelli þessarar greiningar er valin aðferð til að ákvarða milliverð í viðkomandi viðskiptum. Reglur OECD tiltaka fimm megináðferðir sem unnt er að beita, en bæði geta fleiri aðferðir átt við sem og fleiri en ein í hverju tilviki.

Val á aðferð ræðst að einhverju leyti á tegund viðkomandi viðskipta, en reglurnar taka ekki eingöngu til viðskipta milli tengdra aðila með svokallaðar efnislegar

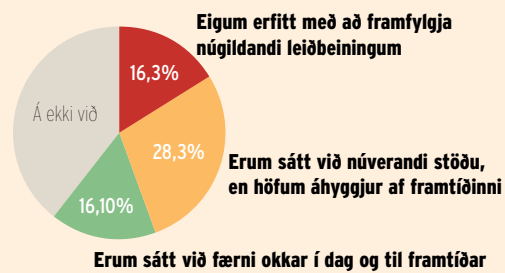
Milliverðlagning

– könnun Deloitte Global

Sp. Hvert er mat þitt á áhættu fyrirtækis þíns eða mögulega áhættu tengda milliverðlagsmálum?

Sp. Hversu undirbúið er þitt fyrirtæki til að framfylgja auknum fjölda leiðbeininga og milliverðlagsskilyrða?

eignir. Undir reglurnar falla líka óefnislegar eignir (s.s. meðferð vörumerkja og einkaleyfa), fjármálagerningar (s.s. lánaviðskipti), veitt þjónusta (s.s. tölvuþjónusta, bókhaldsþjónusta og markaðsmál) og skilmálar (s.s. um skiptingu réttinda og áhættu).

Umfangid kallar á skjót viðbrögð atvinnulífsins

Í viðhorfskönnun sem Deloitte Global framkvæmdi í október í fyrra meðal fulltrúa ríflega 1.700 erlendra fyrirtækja taldi tæpur helmingur þeirra (45,6%) áhættu eða mögulega áhættu tengda milliverðlagningu vera miðlungs, mikla eða eina helstu áhættuna í rekstri fyrirtækjanna. Aðeins rétt rúmur fimmtungur taldi áhættuna litla en þriðjungur aðspurðra taldi þetta ekki eiga við um sitt fyrirtæki, en þar á meðal gætu verið fyrirtæki sem ekki eru með tengda aðila.

Það sem kemur á óvart er að aðeins rúm 16% aðspurðra voru sáttir við færni síns fyrirtækis til að mæta auknum fjölda leiðbeininga og skilyrða á þessu sviði. Tæpur

helmingur var sáttur við færnisins fyrirtækis í dag en hafði áhyggjur af framtíðinni (28,3%) eða átti nú þegar erfitt í núverandi umhverfi (16,3%). Þetta er staðan þrátt fyrir að umrædd fyrirtæki hafi búið við reglur OECD til skemmri og lengri tíma, en fyrstu ríkin hófu að innleiða reglurnar á tíunda áratug síðustu aldar. Mikilvægt er að íslenskt atvinnulíf læri af fenginni reynslu erlendis á þessu sviði og breðgisti skjótt við með markvissri og heildstæðri innleiðingu reglnanna, þar sem það á við.

Í því samhengi má nefna aukna hættu á úttekt skattfirvalda og hugsanlegri endurákvörðun skattstofna og álagningu sekta og aukna hættu á tvísköttun sem leiðir af leiðréttingu milliverðs. Slík leiðrétting getur jafnframt haft neikvæð áhrif á ýmsa ferla s.s. við tollaafgreiðslu, álagningu virðisaukaskatts og afdráttarskatta, reikningsskil og endurskoðun og tengda gjaldeyrismálum vegna viðskipta milli ríkja. Þá er óatalin slakari yfirsýn yfir frammistöðu einstakra starfsstöðva og árangursmælikvarða í rekstrinum.

Viðtæk sérfræðiþekking Deloitte á þessu sviði

Markviss og heildstæð nálgun Deloitte felur í grófum dráttum í sér fjóra meginþætti sem fylgja í kjölfar úttektar á stöðu viðkomandi fyrirtækis og greiningu umræddra viðskipta. Í fyrsta lagi að langtímastefna sé mótuð sem tekur til allra tengdra aðila, í öðru lagi að skjalagerð um viðskipti hinna tengdu aðila sé í góðu horfi, í þriðja lagi að heildstæðir greiningar- og eftirlitsferlar séu settir upp og innleiddir og í fjórða lagi að tekið sé upp verklag við skjölun sem byggir á skilyrðum reglnanna.

Þessir þættir verða ræddir nánar fimmtudaginn 19. mars á morgunverðarfundum Deloitte á Grand Hótel. Aðalræðumaður fundarins verður einn helsti sérfræðingur hjá Deloitte í Danmörku á sviði milliverðlagningar. Deloitte í Danmörku þjónustar fyrirtæki víðs vegar um heim með verkefni tengd milliverðlagningu og hefur margsinnis verið valið besta ráðgjafafyrirtæki í Danmörku á því sviði. Þá mun fulltrúi fjármála- og efnahagsráðuneytisins ávarpa fundinn auk þess sem, en ráðuneytið hefur það verkefni fulltrúi Deloitte á Íslandi mun fara yfir framkvæmdina hingað til.

Þeir sem hafa áhuga á að kynna sér þetta svið nánar eru hvattir til að mæta á fundinn. Þá hafa sérfræðingar Deloitte á Íslandi jafnframt tekið saman kynningu á mikilvæga milliverðlagsreglna, inntaki þeirra og hvað stjórnendur þurfa að hafa í huga. Stjórnendur fyrirtækja sem hafa áhuga á slíkri kynningu, sem sniðin er að stöðu þeirra fyrirtækis, geta haft samband við greinarhöfunda.

Simon er meðeigandi á skatta- og lögfræðisviði Deloitte, Hólmfríður er forstöðumaður á skatta- og lögfræðisviði Deloitte og Haraldur er verkefnastjóri á skatta- og lögfræðisviði Deloitte.

Taka bæði til innlendra og erlendra viðskipta...

Þrátt fyrir alþjóðlegan grundvöll reglnanna er gildissvið þeirra ekki einskorðað við viðskipti milli tengdra aðila í tveimur eða fleiri ríkjum heldur taka þær einnig til innlendra viðskipta milli slíkra aðila. Með tengdum aðilum er í stuttu máli átt við meirihlutaeignarhald eins eða fleiri lögaðila eða einstaklinga yfir öðrum lögaðila, bæði með beinum og óbeinum hætti, sem og stjórnunarleg yfirráð. Í tilviki einstaklinga er um að ræða tengsl á grundvelli sifjaréttarlegra banda og/eða fjárhagslegra.

ER ÞITT FYRIRTÆKI MEÐ SAMNING?

Fyrirtæki sem eru með samning við Icelandair njóta þess í hagkvæmari rekstri, betri tímanýtingu og ánægðara starfsfólki.

Hlunnindi sem fyrirtækjasamningur veitir:

- Sérstakur ferðaráðgjafi hefur umsjón með hverju fyrirtæki.
- Neyðarnúmer sem er opið allan sólarhringinn – alla daga ársins.
- Afsláttur sem Icelandair býður er veittur af fargjöldum á því farrými sem fyrirtæki óska hverju sinni.
- Nákvæmt viðskiptayfirlit á vefnum.

+ Allar nánari upplýsingar á www.icelandair.is/fyrirtaeki eða sendið fyrirspurnir á fyrirtaeki@icelandair.is

